

Hallgató neve:

NEPTUN kódja:

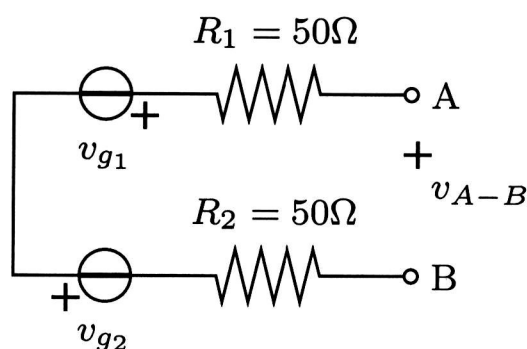
Csoportja:

1. FELADAT

Az alábbi váltóáramú (AC) kapcsolásban határozza meg az A-B kapocspáron fellépő feszültség $v_{A-B}(t)$ időfüggvényét állandósult állapotban. A források feszültségei az alábbiak:

$$v_{g1}(t) = 150\sqrt{2} \cos(377t - \pi/6) \text{ V}$$

$$V_{g2}(t) = 200 \angle +60^\circ \text{ V}$$

A COMPLEX AMPLITÚDOK TARTOMÁNYÁBAN:

$$V_{g1} = 150 \angle -30^\circ \text{ V} \quad V_{g2} = 200 \angle +60^\circ \text{ V}$$

$$\begin{aligned} V_{A-B} &= V_{g1} + V_{g2} = 150 \angle -30^\circ + 200 \angle +60^\circ \\ &= 129,9 - j75 + 100 + j173,2 = 229,9 + j98,2 \\ &= 250 \angle 23,1^\circ \text{ V} \end{aligned}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ:

$$\underline{v_{A-B}(t) = 250\sqrt{2} \cos(377t + 23,1^\circ) \text{ V}}$$

Hallgató neve:

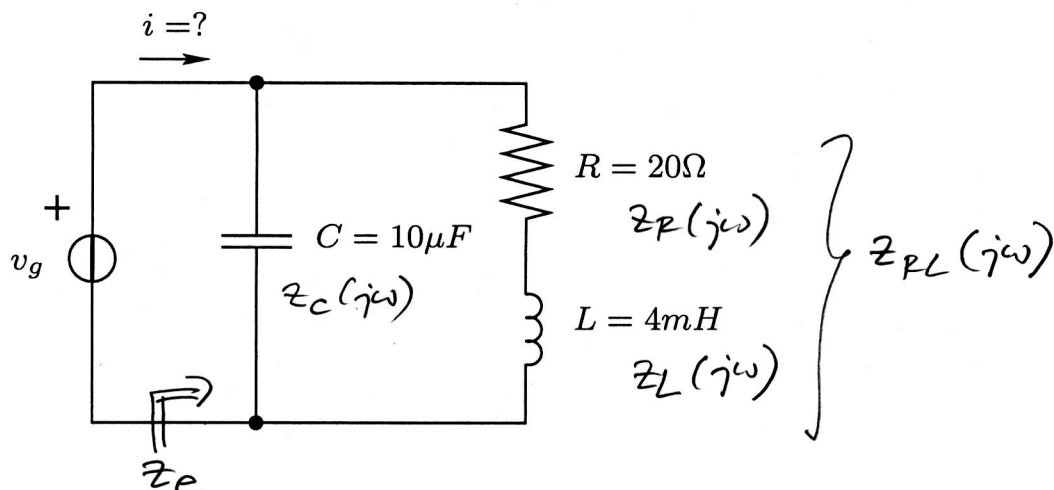
NEPTUN kódja:

Csoportja:

2. FELADAT

Az alábbi váltóáramú (AC) áramkörben $v_g(t) = 12\sqrt{2} \cos(5000t)$ gerjesztés mellett adja meg

- az egyes áramköri elemek adott körfrekvencián érvényes impedanciáját,
- az egyes ágakban érvényes eredő impedanciát,
- a teljes kapcsolásra érvényes eredő impedanciát, végezetül pedig
- határozza meg $i(t)$ áram értékét állandósult állapotban.

$$z_c = \frac{1}{j\omega C} \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = -j20 \Omega \quad z_R = 20 \Omega \quad z_L = j\omega L \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = j20 \Omega$$

$$z_{PL} = z_R + z_L = 20 + j20 \Omega$$

$$z_e = z_c \parallel z_{PL} = -j20 \parallel (20 + j20) = \frac{-j400 + 400}{20 + j20 - j20} = 20 - j20 \Omega$$

$$V_g = 12 \angle 0^\circ = 12 \text{ V}$$

$$I = \frac{V_g}{z_e} = \frac{12}{20 + j20} = \frac{12}{28,28 \angle -45^\circ} = 0,42 \angle 45^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ AZ IDŐTARTOMÁNYBA:

$$\underline{i(t) = 0,59 \cos(5000t + 45^\circ) \text{ A}}$$

Hallgató neve:

NEPTUN kódja:

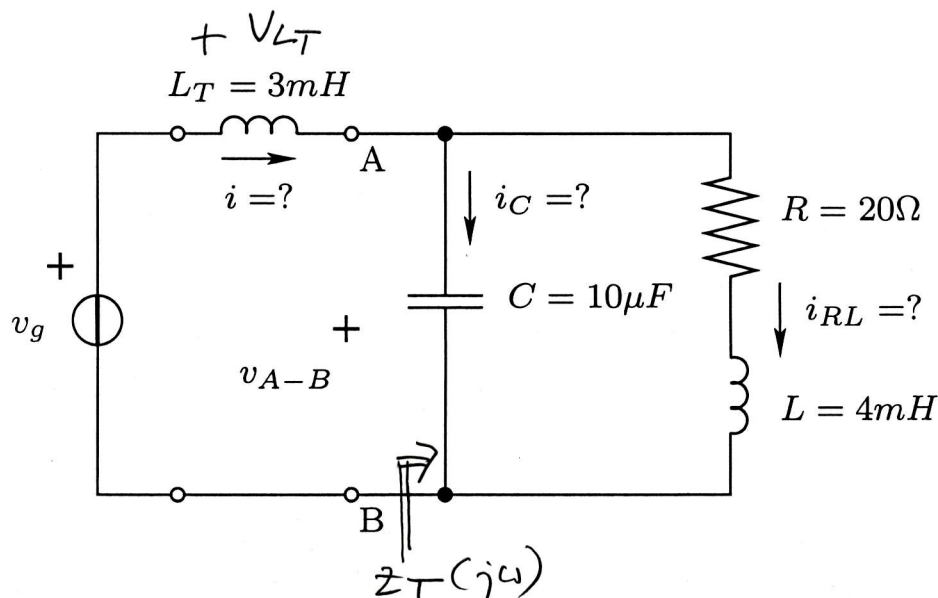
Csoportja:

3. FELADAT

Az alábbi váltóáramú (AC) áramkörben C , R és L áramköri elemek egy $v_g(t)$ feszültségű forrás által táplált tápvonal "terhelését" valósítják meg. A tápvonalat az L_T induktivitással jellemezzük. A "terhelésen", tehát A-B kapocspáron $v_{A-B}(t) = 28.3 \cos(5000t + 45^\circ)$ V feszültségnek kell megjelennie állandósult állapotban.

Határozza meg

- az $i(t)$ áram értékét,
- a terhelésen folyó $i_C(t)$ és $i_{RL}(t)$ ágáramok időfüggvényeit.
- és a szükséges független feszültségforrás feszültségének $v_g(t)$ időfüggvényét.

$$\omega = 5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}$$

$$Z_T = \frac{1}{j\omega C} \parallel (R + j\omega L) \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = \frac{R + j\omega L}{1 + j\omega RC - \omega^2 LC} \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}}$$

$$= \frac{R + j\omega L}{1 - \omega^2 LC + j\omega RC} \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = \frac{20 + j20}{0 + j} = \frac{28,28 \angle 45^\circ}{1 \angle 90^\circ} = 28,28 \angle -45^\circ \Omega$$

$$V_{A-B} = \frac{28,3}{\sqrt{2}} \angle 45^\circ = 20 \angle 45^\circ \text{ V}$$

$$I = \frac{V_{A-B}}{Z_T} = \frac{20 \angle 45^\circ}{28,28 \angle -45^\circ} = 0,71 \angle 90^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSFORMÁCIÓ AZ IDŐTARTOMÁNYRA:

$$\underline{i(t) = \cos(5000t + 90^\circ) \text{ A}}$$

$$I_C = \frac{V_{AB}}{Z_C} \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = \frac{20 \angle 45^\circ}{-j20} = \frac{20 \angle 45^\circ}{20 \angle -90^\circ} = 1 \angle 135^\circ$$

INVERZ TRANSZ: $\underline{i_C(t) = 1,41 \cos(5000t + 135^\circ) \text{ A}}$

$$I_{RL} = \frac{V_{AB}}{R + j\omega L} \Big|_{5 \frac{\text{krad}}{\text{s}}} = \frac{20 \angle 45^\circ}{20 + j20} = \frac{20 \angle 45^\circ}{28,28 \angle 45^\circ} = 0,71 \angle 0^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSZ: $\underline{i_{RL}(t) = \cos(5000t) \text{ A}}$

$$V_{LT} = I_{Z_{LT}} = 0,71 \angle 90^\circ \cdot 15 \angle 90^\circ = 10,65 \angle 180^\circ$$

$$\begin{aligned} V_g &= V_{AB} + V_{LT} = 20 \angle 45^\circ + 10,65 \angle 180^\circ = 14,1 + j14,1 - 10,65 \\ &= 3,45 + j14,1 = 14,5 \angle 76,3^\circ \end{aligned}$$

INVERZ TRANSZ:

$$\underline{v_g(t) = 20,4(\cos 5000t + 76,3^\circ) \text{ V}}$$

Hallgató neve:

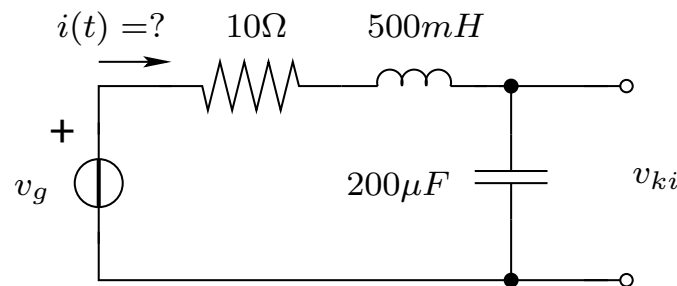
NEPTUN kódja:

Csoportja:

4. FELADAT

Az alábbi váltóáramú (AC) kapcsolásban határozza meg a v_{ki} feszültség értékét állandósult állapotban, ha a gerjesztés

$$v_g = 10\sqrt{2} \sin(100t + 45^\circ) + 3.3\sqrt{2} \sin(300t + 45^\circ)$$

MEGOLDÁS - Ez egy korábbi vizsgapélda volt!!!

Egyszerű feszültségosztó felírható a komplex amplitúdók tartományában: $V_{ki} = V_g \frac{Z_C}{Z_C + \underbrace{Z_R + Z_L}_{Z_{RL}}}$

$$Z_C = \frac{1}{j\omega 200 \cdot 10^{-6}}$$

$$Z_{RL} = 10 + j\omega 0.5$$

Alaklmazzuk a szuperpozíciót:

1.)

$$\omega = 100 \frac{\text{rad}}{\text{s}} \text{ és } V_g = 10 \angle 45^\circ$$

$$Z_C = 50 \angle -90^\circ$$

$$Z_{RL} = 51 \angle 78.7^\circ$$

$$V_{ki} = 50 \angle -45^\circ$$

2.)

$$\omega = 200 \frac{\text{rad}}{\text{s}} \text{ és } V_g = 3.3 \angle 45^\circ$$

$$Z_C = 16.7 \angle -90^\circ$$

$$Z_{RL} = 150.33 \angle 86.19^\circ$$

$$V_{ki} = 0.41 \angle -130.7^\circ$$

Visszatérés időtartományba: $v_{ki}(t) = 50\sqrt{2} \sin(100t - 45^\circ) + 0.41\sqrt{2} \sin(300t - 130.7^\circ)$

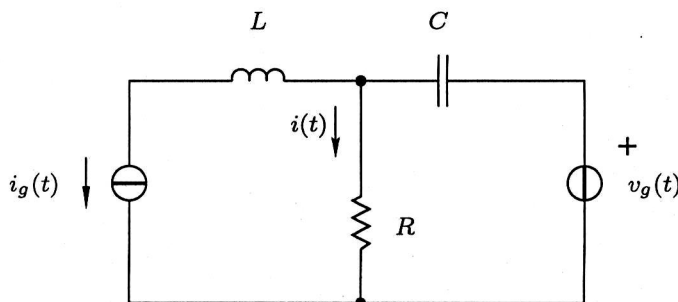
Hallgató neve:

NEPTUN kódja:

Csoportja:

5. FELADAT

Adott az alábbi állandósult állapotú váltóáramú (AC) kapcsolás

ahol a két független forrás frekvenciája eltér egymástól

$$i_g = \sqrt{2} \cos(\omega_1 t + 45^\circ) \text{ A, ahol } f_1 = 50 \text{ Hz}$$

$$v_g = 5\sqrt{2} \sin(\omega_2 t - 45^\circ) \text{ V, ahol } f_2 = 100 \text{ Hz}.$$

Az áramköri elemek értékei:

$$L = 24 \text{ mH}, R = 10 \Omega \text{ és } C = 220 \mu\text{F}.$$

A komplex amplitúdók módszerével határozza meg és írja fel az $i(t)$ áram értékét az időtartományban

- mind a csomóponti potenciálok,
- mind a hurokáramok módszerével.

KÉT, ELTÉRŐ FREKVENCIA'S GERJESZTÉV $\Rightarrow$ SZUPERPOZÍCIÓ AZ IDŐTARTOMÁNYBAN

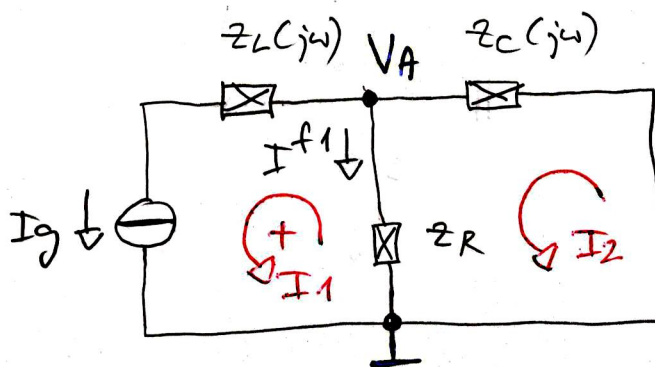
$$i(t) = i^{f_1}(t) + i^{f_2}(t)$$

① ANALÍZIS AZ $f_1 = 50 \text{ Hz}$ FREKVENCIA'N

$$i_g = \sqrt{2} \cos(\omega_1 t + 45^\circ) \text{ A} \Rightarrow I_g = 1 \angle 45^\circ \quad \text{AHOL } f_1 = 50 \text{ Hz}$$

$$v_g = 0 \text{ V}$$

$$\Rightarrow V_g = 0 \text{ V}$$

KAPCSOLÁSI RÁZ
A KOMPLEX AMPLI-
TUDÓK TARTOMÁ-
NYÁBAN

CSONÓPONTI FESZÜLTSEGEK MÓDJELE, ω_1

(2)

$$Z_L = j\omega L = j\omega_1 L = j7,54\Omega \quad Z_C = \frac{1}{j\omega C} = \frac{1}{j\omega_1 C} = -j14,46\Omega$$

$$Z_R = R = 10\Omega$$

$$-I_g - \frac{V_A^{f1}}{Z_R} - \frac{V_A^{f1}}{Z_C} = 0$$

$$\frac{V_A^{f1}}{Z_R} = - \frac{I_g}{\frac{1}{Z_R} + \frac{1}{Z_C}} = - \frac{Z_R Z_C}{Z_R + Z_C} \Big|_{\omega=\omega_1} \quad I_g = \frac{10 \cdot 14,46 \angle -90^\circ}{10 - j14,46} \angle 45^\circ$$

$$= \frac{144,6 \angle -90^\circ}{17,58 \angle -55,3^\circ} = 8,22 \angle -34,7^\circ \text{ V}$$

$$I^{f1} = \frac{V_A^{f1}}{Z_R} = -0,82 \angle 10,3^\circ \text{ A} = 0,82 \angle 190,3^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ: $i^{f1}(t) = 1,16 \cos(2\pi \cdot 50t + 190,3^\circ) \text{ A}$

KIÁRAMÓK MÓDJELE, ω_1

$$I_1 = I_g$$

$$I_2 Z_C + (I_2 - I_1) Z_R = I_2 Z_C + (I_2 - I_g) Z_R = 0$$

$$I_2 = \frac{Z_R}{Z_R + Z_C} \Big|_{\omega=\omega_1} I_g = \frac{10}{10 - j14,46} \angle 45^\circ = 0,57 \angle 100,3^\circ \text{ A}$$

$$I^{f1} = -I_1 + I_2 = -1 \angle 45^\circ + 0,57 \angle 100,3^\circ = -0,71 - j0,71 - 0,10 + j0,56$$

$$= -0,81 - j0,15 = 0,82 \angle -169,5^\circ \text{ A} = 0,82 \angle 190,5^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ: $i^{f1}(t) = 1,16 \cos(2\pi \cdot 50t + 190,5^\circ) \text{ A}$ (OK)

② ANALÍZIS A2 $f_2 = 100 \text{ Hz}$ FREKVENCIAÁN

$$I_g = 0 \text{ A}$$

$$\Rightarrow I_g = 0 \text{ A}$$

$$u_g = 5\sqrt{2} \sin(\omega_2 t - 45^\circ)$$

A'T KELL ALAKÍTANI $\cos(\quad)$ ALAKRA, MERT ARRÓ ISZT
A KOMPLEX AMPL. TRANSZFORMÁCIÓ

TRIGONOMETRIKUS AZONOSÍTÁS: $\cos(\theta) = \sin(\theta + 90^\circ)$

$$\sin[(\omega_2 t - 45^\circ - 90^\circ) + 90^\circ] = \cos(\omega_2 t - 135^\circ)$$

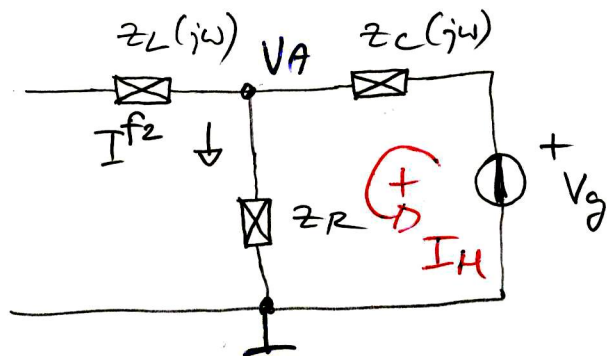
$$v_g = 5\sqrt{2} \cos(\omega_2 t - 135^\circ) \text{ V}$$

$$\Rightarrow V_g = 5 \angle -135^\circ \text{ V} \quad (3)$$

A KAPCSOLÁSI RÁDZ A KOMPLEX
AMPLITUDÓK TARTOMÁNYBAN

$$z_R = 10 \Omega$$

$$z_C = \frac{1}{j\omega C} \Big|_{\omega=\omega_2} = -j 7,24 \Omega$$

CSOMÓPONTI FESZÜLTTSÉGEK MÓDJERE, ω_2

$$-\frac{V_A}{z_R} + \frac{V_g - V_A}{z_C} = 0 \Rightarrow V_A \left(\frac{1}{z_R} + \frac{1}{z_C} \right) = \frac{V_g}{z_C}$$

$$V_A = \frac{z_R}{z_R + z_C} \Big|_{\omega=\omega_2} V_g = \frac{10}{10 - j 7,24} 5 \angle -135^\circ = 4,05 \angle -99,1^\circ \text{ V}$$

$12,35 \angle -35,9^\circ$

$$I^{f2} = \frac{V_A}{z_R} = 0,41 \angle -99,1^\circ \text{ V}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ: $i^{f2}(t) = 0,58 \cos(2\pi \cdot 100t - 99,1^\circ) \text{ A}$

HUROKÁRAMOK MÓDJERE, ω_2

$$-V_g + z_C I_H + z_R I_H = 0$$

$$I_H = \frac{V_g}{z_R + z_C} \Big|_{\omega=\omega_2} = \frac{5 \angle -135^\circ}{10 - j 7,24} = \frac{5 \angle -135^\circ}{12,35 \angle -35,9^\circ} = 0,41 \angle -99,1^\circ \text{ A}$$

INVERZ TRANSZFORMÁCIÓ: $i^{f2} = i_H = 0,58 \cos(2\pi \cdot 100t - 99,1^\circ) \text{ A}$

A MEGOLDÁS AZ IDŐTARTOMÁNYBAN ALKALMAZOTT SZUPERPOZÍCIÓVAL:

$$i(t) = i^{f1}(t) + i^{f2}(t)$$

$$= 1,16 \cos(2\pi \cdot 50t + 190,5^\circ) + 0,58 \cos(2\pi \cdot 100t - 99,1^\circ) \text{ A}$$